

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 l. în 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/3 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/3 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se iau.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun.

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești.

Dreptul electoral și naționalitățile.

(m.) În discuțiile din zilele aceste ale dietei s'a făcut vorbă și despre chestia naționalităților, atât separat și cu deosebire la Români, cât și în legătură cu dreptul electoral.

În chestia naționalităților sau a „agitărilor valahe” a vorbit deputatul Komjáthy, ear' cu privire la *extinderea dreptului electoral* a făcut o interpelare deputatului Holló în ședința din 20 l. c. somând pe prim-ministrul Széll să se declare și să-și descopere părerea, ce le are în această chestie importantă.

În interpelația sa Holló a vorbit și despre naționalități, căci este afară de ori-ce îndoială, că în Ungaria largirea dreptului electoral și chestia naționalităților stau în o strinsă legătură.

Mulți politicieni maghiari de frunte au fost și sînt pentru extinderea dreptului electoral; au fost miniștri, cari din fotoliul ministerial au recunoscut, că o reformă în privința aceasta se impune, dar' introducerea ei s'a amînat de azi pe mâine, cu deosebire din cauza — naționalităților.

Partidele independiste au în programul lor extinderea cea mai extremă a dreptului electoral, votul universal; acum de curînd Ugron a accentuat această în discursul program, ce l'a ținut înaintea alegătorilor sei în Șimleu, zicînd, că e lipsă imperativă, ca tot omul să fie alegător, chiar și pentru stîrpirea abuzurilor electorale, „de oare-ce — a zis el — dacă s'au putut corumpe și intimidă cîteva sute de oameni, nu se va pute face aceasta, cînd vor fi sute de mii de alegători”.

Aderent al votului universal este și deputatul Holló. Interpelația, ce a adresat-o prim-ministrului își are antecedentele sale, isvorite din aderarea partidelor independiste la extinderea dreptului electoral. Anume chestia aceasta a format unul din obiectele tratărilor dintre guvern și opoziție, premerse compromisului. Atunci Széll, care conducea tratările, a rugat pe mandatarii opoziției să abstea deocamdată dela acest postulat și să se nu se mai discute chestia, de oare-ce rezolvarea ei e foarte grea și recere multă precauțiune, ear' el nu poate acum să-și expună părerea. Promițînd apoi, că la ocaziune, bună-oră la desbaterea proiectului de buget, el își va preciza în parlament punctul seu de vedere, discuțiile în direcția aceasta s'au sistat.

Holló în interpelația sa revocă în memoria prim-ministrului promisiunea făcută și-l roagă să se pronunțe, exprimându-și dorința, ca părerea prim-ministrului să fie favorabilă, de oare-ce este o absurditate, că în Ungaria față de situația dela 1848, se manifestă decadență și răpire de drepturi, în un timp cînd pretutindenea în Europa se pune în praxă extinderea dreptului electoral.

Holló a declarat mai departe, că el nu vede nici un pericol în extinderea dreptului electoral. Nu trebuie să ne temem de „mumusul” de naționalitate — zice el. *În cercurile naționalităților și azi, pe lângă censul existent, ar fi aleși deputați naționali, dacă naționalitățile ar lua parte la alegeri.*

Acî fiind întrerupt de Perczel Beni, cu exclamarea: Aceasta nu e adevărat, — Holló zise: Nu e adevărat? Dar' credeți d-voastră, că se vor mai pute face alegeri, sub ochii Europei, tot cu ajutorul gendarmilor?

În fine Holló își încheie vorbirea, zicînd, că ar fi bine, ca să între în dietă și reprezentanții naționalităților, urmînd exemplului lui de Croații și Sași.

Széll a răspuns numai decît la interpelație, dar' răspunsul lui este, — ca și la tratările cu opoziția — mai mult evasiv. El promite, că va studia lucrul

în direcția, *că oare se pot cura și egala dispozițiile censului și pe ce cale?* Mai mult nu poate promite, din cauză, că chestia e de mare ponderosită și foarte încreată și recere studiu și cumpănire. Aceasta — zice Széll — nu înseamnă, că eu nu am părerea mele asupra chestiei, dar' deocamdată nu le pot spune din locul, ce-l ocup.

În principiu liberalismul este pentru extinderea tuturor drepturilor, dar' la dreptul electoral nu se poate face extinderea, fără cumpănirea multor chestii mari, *fără a ține cont de alte mari interese.* Eu — zise mai departe Széll — cred, că fac bine, dacă în chestia aceasta *fac atent pe tot Maghiarul*, pe toți cetățenii patriei, *să fie cu precauțiune*, de oare-ce în această chestie, care este atât de gingașă, cea mai mică deviere, *cea mai mică greșală ar avea rezultate incalculabile, ale căror urmări nu le-am mai puté îndrepta.*

Széll arată mai departe, că guvernul nu este pentru restrîngerea dreptului și ca dovadă spune, că în proiectul de lege despre judicatura curiei s'a luat dispoziția, *că neplătirea la timp a dăreii nu are de urmare pierderea dreptului electoral.* Aceasta înseamnă extinderea de drept, dar' dacă voim să facem extinderea în toate direcțiunile, lucrul trebuie bine cumpînit și bine studiat. El promite, că va supune chestia unui studiu serios și apoi la timpul seu se va pronunța.

Am redat esențialul interpelației lui Holló și a răspunsului lui Széll, căci ele ne arată ideile politicianilor maghiari asupra chestiei, ce ne preocupă și sînt caracteristice pentru situație.

Cu deosebire e interesant în privința aceasta răspunsul lui Széll. Dat cu mare circumspecție, în fond nu tradează nimic din intențiile cercurilor conducătoare, cu privire la chestie. Atitudinea timidă însă, ce a arătat-o Széll, față de o eventuală reformă a legii electorale și admoniarea, ce o adresează la *tot Maghiarul*, ca să fie precaut, ne arată, că pedecă cea mai mare ce stă în calea reformei, este — cum am zis — chestia de naționalitate și numai în al doilea rînd, socialismul agrar.

Maghiarii ar voi să intrăm și noi naționalitățile în dietă, căci în aceasta vîd consolidarea statului, dar' de altă parte ar vrea să aibă așa lege electorală, cu ajutorul căreia se poată ori-și-cînd reduce numărul reprezentanților nemaghiari, ca acestia să nu se prea înmulțească.

Eată cauza pentru care cumpătutul și prevăzătorul Széll, face atenție pe Maghiarii și-și cere respiriu să studieze profund chestia.

De studiat credem, că o va studia, dar' e întrebare, că va procede și la rezolvarea ei sau apoi va amîna-o, ca antecesorii sei, pe timpuri pentru Unguri — în aparență — mai bune.

Vom vedé!

Sibiu, 23 Martie n.

Năseudul contra guvernului.

Reprezentanța comunală a Năseudului a respins cu indignațiune punerea la ordinea zilei a afacerii cu împrumutul de o jumătate de milion proiectat pentru calea ferată.

Răspuns socialistilor. Am luat notiță despre faptul, că socialistii s'au adresat către șefii partidelor opoziționale din parlamentul maghiar și către guvernamentalul conte Apponyi cu rugarea, să-și apere în contra nedreptăților ce li-se fac sub actualul guvern maghiar, tot așa ca și sub Bánffy. Din două părți au primit răspuns socialistii la rugarea lor, dela Apponyi și dela Polonyi. Nobilul conte le scrie, că a predat jalba ministrului-prezident Széll, care va ancheta și dacă se va convinge, că s'a făcut abuz de putere, va sana răul. Polonyi le răspunde, că nu are acum timp să pună chestia socialistilor pe tapet în camera maghiară, fiindcă dorința sa este să se voteze cât de curînd bugetul, ca apoi să vină la rînd legea despre judecătoria curială. Socialistii se fie nu

mai pe pace și cuminți și se nu agiteze în contra noțiunii sfînte de — patrie.

Cum pînă acum la toate manifestațiile politice, la toate convoaiele, socialistii dădeau contingentul pe seama opoziției maghiare, socialistii pot să zică fostilor tovarăși: *mai poțîți și altă-dată pe la noi, domnilor!*

Despre tripla alianță serie

Eveniment din Paris că trage de moarte, fiindcă elementele slave au eșit deasupra în monarhia austro-ungară. Cei din Ungaria țin la tripla alianță, și țin și Nemții din Austria; dar' ei nu fac decât șeptesprezece milioane, față de 25 milioane de Slavi, și astfel *»batalioanele»* se află în mîna Slavilor. Maghiarii mai au apoi să țină cont și de împrejurarea, că Slavii, adică Croații și Sîrbii prind teren și în țeara lor. »De aceea, — încheie »Eveniment», — *tripla alianță se va stînge în liniște fără a fi deplînsă de cineva, terminându-și viața începută cu mare șgomot, de care însă nimeni n'a avut nici un folos.*

Se vorbește că articolul ar fi scris de un mare politician din Austria.

Din camera română. Dl Take Ionescu a adresat Luni la camera dlui președinte al consiliului următoarea interpelare:

»Interpelez pe dl președinte al consiliului asupra seșiderii vîjei politice a regatului, isvorînd din felul seu de a guverna în cei din urmă trei ani și jumătate».

Chestia română în dieta maghiară.

— Vorbirea deputatului Komjáthy. —

Deputatul Komjáthy a vorbit Luni în camera maghiară despre *chestia națională*. A făcut împlinare prim-ministrului că în chestia aceasta încă nu s'a declarat. Pentru-că, după părerea sa, *unitatea statului maghiar se poate ajunge numai așa, dacă guvernul urmărește o politică corectă socială, și o politică corectă naționalistică.*

Scoatem din vorbirea rostită unele pasaje importante. Oratorul constată că în Ungaria numai 43% sînt Maghiari. Majoritatea o formează naționalitățile. *Și Maghiarii nu se pot răzina pe nimeni în lumea aceasta.* (Aprobări). *Naționalitățile stau însă în legătură strînsă cu aceia dela cari așteaptă sprigin.* Românii stau în legătură cu un stat vecin; Nemții sînt spriginiți de întregul element german; Sîrbii primesc din Sîrbia, ear' Croații primesc din Croația toate impulsurile. Și cei-ce spriginesc naționalitățile singuratic, spriginesc aspirațiunile tuturor naționalităților, pentru-că toate sînt una în a *»dăbîi»* rezistența rasei maghiare.

Vorbitorul continuă astfel:

»E curios, că pe noi numai *mișcarea română* ne-a uimit; și lucrul se explică astfel, că ea a fost mai agresivă, ceea-ce e foarte natural, pentru-că Românii, conform masei lor, — sînt trei milioane și jumătate, — au greutatea cea mai însemnată.

»Dar' au fost și alte motive, că Românii au pășit atât de agresiv; acela, că națiunea maghiară are puțin sau n'are nici un sentiment de naționalitate sa, și acela, că puterea aflătoare deasupra noastră i-a spriginit pe acuns pe Români. Mai departe, spriginul popoarelor afine cu poporul român și forța intelectuală care residă în poporul român și se desvoulă zi de zi.

»Paralisarea acestor motive și a forței negative și pozitive, ascunsă în ele, este aceea-ce trebuie să atingă și realizeze politica națională maghiară. E de datoria noastră, să clătîm societatea, ca totdeauna să fie trează. *Trebuie să facem legi în favorul rasei maghiare;* trebuie să facem totul pentru renașterea conștiinței naționale și a boldului de jertfire. Trebuie să ne dăm silințe să paralisăm influențele venite din afară.

»Dar' dacă vrem să ne apărăm în fața pericolului ce ne amenință din partea Românilor, trebuie să cunoaștem din adins și amănunțit istoricul chestiei. Ce s'a întîmplat pe timpul procesului *Memorandului*? Fără-ca autoritățile maghiare să fi avut vre-o cunoștință, *oamenii mergeau, zeci de mii, la Cluj, ca să deie expresiune pretenșiunilor lor, punctului lor de plecare.* Întrunirile secrete în biserici erau la ordinea zilei; aci se gîteau armele în contra Maghiarilor. Multe familii maghiare au fost silite să se mute la oraș, pentru-că se temeau că se vor repeta evenimentele anului 1848.

»De atunci s'a schimbat puțin situația, și asupra ei a avut, sigur, influență *condamnarea în procesul Memorandului* și împrejurarea, că în cele din urmă ministrul de externe totuși a făcut ceva. Aceasta a adus în zăpăceală pe Români de aici, ear' celor din afară le-a lăsat poftă de a se mai silî să întărească stările de aici. Dar' a fost influențată schimbarea situației și de unele dispoziții ale guvernului.

»A fost foarte corectă negarea extrădărei de pașapoarte, închiderea drumului pe seama agitatorilor, precum și aceea, că fostul guvern a oprit organizarea pe basă națională, a dizolvat comitetul național român, ear' pe cei-ce luau parte la astfel de năsuinfe îi osîndea la temniță ca pe niște culpabili.

»Lucrurile acestea au adus puțină liniște; dar' pentru aceea se nu credem că primejdia a trecut; alte aspirațiuni merg înainte, pe cale ascunsă. Instituțiile de bani formează putere mare în mîinile Românilor. Albina cu puterea de băncă, s'a pus să creeze clasa de mijloc a societății române. Albina a cheltuit douăzeci de mii la an (!) pentru convicte, în cari, firește, din copilărie se crește dușmanii nostri. Liniștea care a intrat nu e permanentă. *Focul arde sub spînz.* O bună ocaziune și izbucnește flacăra. Dovada cea mai eclatantă e întîmplarea din urmă. Casul lui Lucian Boacă. Din acest prilej în București se vorbește despre renașterea Ligei, ba în zilele din urmă s'a compus chiar și un comitet de dame.

»Ziarele din București accentuează deja că pasivitatea Românilor trebuie abandonată și se vorbește și de reimprespărtarea comitetului secret român (!?). Foile acestora agitează din greu. Așa zice cătră Români din Ungaria: mergeți și întrebați guvernul maghiar, care zicea că intru toate va fi condus de lege, drept și dreptele, — fi-va acordat Românilor în viitor dreptul de liberă întrunire? Fi-va lăsată naționalitatea română să țină întruniri în contra Maghiarilor, în interesul ei propriu, și se vor abroga ordonanțele, prin cari e interzisă în Ungaria organizarea pe baze naționale?»

Oratorul întrebă în cursul vorbirii, ce program are guvernul în direcția aceasta și ce are de cuget să facă, pentru-că nu se poate dormi și mai departe? Vrea guvernul să facă, ca activitatea institutelor românești de bani să fie paralisată; vrea să clătine opiniunea publică ungăiară, ca se folosească spre scopuri naționale capitalul mîbrice maghiar?

Trece apoi la raporturile Slovacilor, la înfrățirea ceho-slovacă și se plînge, că nici în inima Ungariei, pe Alföld nu se asimilează Slovaci; din contră *»și acum sînt înimiciii nostri, și noi o vedem și o știm și o suferim aceasta!»* zice oratorul indignat.

»Mai vine acum și chestia Bunevților, — continuă Komjáthy. — Cine nu cunoaște cazul dela Santova? Toți o știm foarte bine, că aici nu e vorba de o mișcare religioasă, ci națională, în contra statului maghiar. Șvabii, până acum declarați de Maghiari, încep să se miște și ei, pentru-că sînt puși în mișcare de acolo de unde și Sașii verzi își primesc impulsul. Sașii verzi s'au extins cu școalele lor până la Biserica albă, Panciova, Vêrșef.

»Dacă vom tăce și mai departe și vom fi lași, mișcarea va cucerii pe toți Șvabii din Bănat și în ei se vor naște noi inimici în contra națiunii maghiare.

Ce ținută are Croația și Fiume? Să nu închidem ochii în fața visurilor din Montenegro, ale căror fire se extind până în Ungaria. Guvernul trebuie să ducă o *politică națională*. Baza acestei politici naționale maghiare trebuie să fie: *dreptate pe seama fiecăruia*, și prin dispoziții corecte să se dea a înțelege celor cu buze străine, — pe lângă împlinirea pretenșiunilor legitime, — că patria maghiară e mama lor dulce, care asigură pacea pe seama fiecăruia, dă mîna de ajutor fiecăruia, dar' își răsună asupra celor-ce vreau să-și nimicească caracterul de rasă, să nimicească ideea de stat maghiar». (Aprobări).

Oratorul trece apoi la politica socială, pe care ar trebui să o urmărească guvernul.

Amintim de nou, că ministrul-prezident Széll nu a răspuns nimica în chestia națională.

„Politica de naționalități a baronului Bánffy D.”

Broșura cu acest titlu, a cărei apariție o anunțasem pe scurt ieri, este de o sensațională importanță.

Cât pentru sensație, ea s'a produs în măsură neașteptată. Ziarele din România sînt alarmate de sensaționalele descoperiri ce se fac privitor la venirea dlui Sturdeza la putere, decorarea lui Jeszenszky, procesul școalelor din Brașov etc.

Nu mai puțină sensație vor face cele-ce se spun despre căderea lui Kálnoky și venirea lui Goluchowski în locul lui. Se susține anume, că Kálnoky a fost trădător pentru Agliardi, ci pentru-că el se opunea politicii lui Bánffy față de naționalități. Casul Agliardi a fost numai prilej binevenit.

În ședința de ieri a camerei deputatului Polonyi a interelat pe ministrul-prezident Széll asupra acestei broșuri, pentru-că prin ea s'ar fi trdat multe secrete de stat.

Széll a răspuns în doi peri, evitînd ori-ce declarație categorică.

Nu vom să exagerăm valoarea acestei broșuri, dar' e fapt că ea e fără păreche. Așa de îngrabă după căderea unui ministru nu s'au mai spus fapte așa importante din resortul lui, ca în această broșură.

Chiar pentru noi, Românii din patrie, broșura conține prețios material. Ne prevestește și ne previne asupra unor nouă și diavolești planuri făcute contra noastră și lăsate de Bánffy drept moștenire succesorului seu.

Un singur lucru e greșit în broșură, și acesta e tendența ei. Autorul tînde a-l prezenta pe Bánffy ca pe cel mai naționalist ministru maghiar.

Ar fi o adevărată nebunie, o primejdie pentru întreagă țeara, dacă ministrul maghiar, voind să treacă de naționalități, ar imita faptele lui Bánffy. Ori-câte ar fi făcut el, ori-câte ar fi instituit, ori-câte ar fi isprăvit, nici un serviciu n'a făcut patriei. Pentru-că chestiunea naționalităților n'a dus-o nici cu un pas spre rezolvare.

Tot ce a făcut Bánffy a făcut ca poliștii, gendarm, detectiv și agent provocator. S'ar pare că a avut efect bun (în înțeles unguresc) activitatea lui. Dar' se pare numai. El s'a ocupat nu de chestiunea naționalităților, ci numai de simptomele ei.

De aceea chiar pentru Unguri, din tot ce a făcut Bánffy nu i-se poate face absolut nici un merit, ci numai o crimă.

Asta-i crima cea mai mare din câte le-a comis Bánffy contra însăși a patrii sa.

Cele mai multe dame au lipsă de:

Pudra unsuroasă a lui Leichner,
Pudra Hermelin a lui Leichner,
Pudra Rouge fin de Theatre a lui Leichner,
Pomada de unsoare a lui Leichner,
Creioane pentru sprâncene a lui Leichner,

[87] 1—6

garantat cele mai bune preparate de acest soi.

Se pot căpăta numai veritabile și proaspete la

PARFUMERIA MELTZER,

strada Cienădiei (edificiul comunei de corp),
in Sibiu.

GUSTAV MELTZER,

fabrică de săpun și lumini, strada Gușteritei,
in Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine vrea să cunoască frumoasa țară a *Ardealului*, și cu deosebire *Munții-Apuseni*, patria lui Horia și Iancu, să citească scrierile lui *Silvestru Moldovan* anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce într-adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicul cititor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comandă se pot face la

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Încă o vorbă.

În nrul 49 al „Tribunei”, Vasiliu Papp încearcă a se spăla într-un ton potrivit dînsului, încurajat de o compesantă scrisoare a secundanților sei: dl Dr. G. Popa și F. Tămaș, cari se ved a fi foarte darnici în complimente nemeritate.

Pentru-ca să sfîrșesc odată pentru totdeauna cu acest „cavaler”, îmi iau voea de a motiva în public cu fapte constatate, de ce nu poate fi considerat susnumitul ca om de onoare. Eată cum înțelege a se purta cavalereste și onorabil Vasiliu Papp:

În anul 1898 luna lui Februarie 4, când dl I. Ciordaș 'și-a trimis secundanții la V. Papp, acesta a declarat, că e gata să dea satisfacție. Trimisii lui Ciordaș au cerut satisfacție prin arme. V. Papp a primit, dar 's-a rugat, să 'se acorde un termen de 6 săptămâni, ca să învețe a duela. 'I-s-a acordat și ziua duelului 's-a fixat pe 19 Martie 1898. Dar peste 4 zile dela data provocării, la 8 Februarie V. Papp se socotește una bună, își trimite secundanții și prin ei declară că *nu se duela*, fiind — teolog absolut. Acesta se fi fost motivul teologului, care numai după 4 zile 'și-a adus aminte de *reverendă?* Vorbă se fie. V. Papp *mai mult se teme de sabie, decât iubeste teologia*. Natural, că mandatarii lui Ciordaș nu au putut primi pretextul (cu un frumuseț istoric) teologului, ear secundanții acestuia — *vîzînd pe cine reprezintă* — au abzis. V. Papp 'și-a căutat alți secundanți, dar precum se vede din protocolul publicat în nrul 46 a. c. al „Tribunei”, și acestia 's-au retras din cauza purtării „copului și curajului” teolog abs. și stud. în drept.

Și aceasta o consideră V. Papp și d-nii Dr. Popa și Tămaș ca o afacere, „de așa natură, care nu poate fi declarată de neaplanată”? Trist, foarte trist lucru.

— Dar mergem mai departe. E în Oradea un loc foarte memorabil și fatal pentru V. Papp. În acest loc numit „sipkaszoros” V. Papp a avut o afacere atât de delicată cu dl Șimonca, cand de adv., încât 's-a ales cu o *bătăie strănică* și cu o *baie de noroiu*, care 'l-a spălat din cap până în picioare. Fost-a după asta duel? Nici vorbă. „Coptul” V. Papp 'și-a uitat, că vătămarea faptică numai prin arme se poate vindeca, ci a cerut — juriu de onoare. Și acum se vedeți ce face V. Papp cu juriul de onoare: După ce câțiva ofițeri primiseră a fi membri în juriu, același V. Papp, care ceruse juriu, a declarat, că *nu-i mai trebuie* și că nu se supune judecăței. Ce a făcut „curajosul”? 'Și-a cerut scuzele. — Pe semne așa voia să facă și cu juriul, ce 'l-a cerut dela martorii mei.

Cu toate aceste precedente desonoratoare pentru „eroul” lor, V. Papp mă numește pe mine „băiețandru”, ear pe sine se prezintă ca pe un mare cavaler, care ar fi voit să dea satisfacție — „băiețandru”!

Să lămuresc și acest lucru. Eu am declarat categoric prin martorii mei, că voese *satisfacție cu arme*, dar avînd V. Papp afacere neaplanată, satisfacția o privesc pur și simplu de *retorsiune*. Răspunsul a fost să documentez, ce afirm. Am primit, deși nu eram dator, căci V. Papp încă le are acele protocoale, la cari m'am provocat, pe cari — dacă cineva te suspitionează că nu 'ți-ai aplanat afacerea — ești moralicește, dar și după regulile duelului îndatorat a le prezenta. Că n'a voit să le prezente, a știut de ce face. Acum o știm și noi. Documentul a sosit. El dovedește, că V. Papp afacerea nu 'și-a aplanat-o. La asta au venit trimisii dînsului cu propunerea juriului de onoare. Să mă bat cu V. Papp nici acum nu 's-a învoit. Juriul de onoare eu nu 'l-am putut primi. Dela o *parte neegală* nu-mi pot lua satisfacție cavalerescă, ci numai retorsiune. Nu V. Papp a fost dară care a voit să încurce toată treaba și totuși să scape cu „pielea-și dragută”?

— Termin cu aceste, de oare-ce cred, că atât cauza mea, cât și celelalte cauze de onoare ale lui V. Papp ofer destule dovezi despre „onoarea” aceluia, care a fost bucuros, că 'și-a găsit doi domni să-l aperse până la desperare și să-l asigure de „nealterata lor stimă și iubire”.

Nu uite însă V. Papp, că aceasta e numai stîmă și iubirea alor *doi* domni.

Atât am mai avut de zis eu — „băiețandru”, despre el — *îmbetrînit* în afaceri de onoare neaplanate.

Cluj, la 16 Martie st. n. 1899.

Virgil Paguba,
st. în drept.

[105] 1—1

„TIPOGRAFIA”, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire”, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
„Dan”, *roman*, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
„Dan”, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
„Din goana vieții”, ediția III. (1895). fl. 1.75.
„Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
„Icoane sterse”, *nuvele*, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
„Un an de luptă”, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

— Cel mai nou volum de *nuvele*: —

„În viltoare”, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Au apărut și se află de vînzare la „Librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu” următoarele cărți de mare valoare literară:

Lupta pentru drept

de
Dr. Rudolf de Jhering

traducere de
TEODOR V. PĂCĂȚIAN.

Prețul 1 fl. v. a.

Cartea aceasta ar trebui să o citească și studieze fiecare Român loptător pentru dreptul național.

Scopul în drept

(vol. 1.)

de Dr. Rudolf de Jhering

traducere autorizată de
TEODOR V. PĂCĂȚIAN.

Prețul 4 fl. v. a.

Op mare și de mare preț pentru apărătorii dreptului, îndeosebi pentru avocați, judecători, legiuitori, și pentru cei-ce doresc se îmbățișez carierele acestea.

LIBERTATEA

de
John Stuart Mill

traducere de
Teodor V. Păcățian.

Prețul 1 fl. v. a.

Unul din cele mai admirabile produse ale literaturii universale din veacul nostru.

Cărțile acestea sînt traduse într-o limbă frumoasă și ușoară românească, au fost primite cu multă și binevoitoare simpatie din partea presei române, pot deci să decoreze ori-ce bibliotecă românească.

Se pot comanda dela

Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu
(Nagyszeben), strada Poplăcei nr. 15).

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcei Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 lei la 80 cr. sau 80 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcăritul Obicieiului țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăstnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Răstăm de mamă. Legendă populară din giurul Nășudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojona Némecová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 lei 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turentului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușca cu trei picioare. Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gennevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenzotoca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peșitor îndrăgănit. Novellă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Crainului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasilor lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasilor lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Scărciul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nuscul-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. La zar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalina păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.